

COCKY DROST

TIJD

WAAR

BLIJF

JE

Tijd, waar blijf je?

Cocky Drost

**TIJD,
WAAR
BLIJF
JE?**

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

ISBN 9789043532389

NUR 707

© 2019 Uitgeverij Kok Boekencentrum

Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Villa Grafica

Vormgeving binnenwerk Andries Mol, studio-mol.com

www.cockydstro.nl

www.kokboekencentrum.nl

Alle rechten voorbehouden

Uitgeverij Kok Boekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Voor de papieren editie van deze titel is daarom gebruikge- maakt van papier waarvan zeker is dat de productie niet tot bosver- nietiging heeft geleid.

Voor alles is een bestemde tijd, en er is een tijd voor elk voor-
nemen onder de hemel.

Er is een tijd om geboren te worden en een tijd om te sterven,
een tijd om te planten en een tijd om het geplante uit te trek-
ken;

een tijd om te doden en een tijd om te genezen,

een tijd om af te breken en een tijd om op te bouwen;

een tijd om te huilen en een tijd om te lachen,

een tijd om rouw te bedrijven en een tijd om te huppelen;

een tijd om stenen weg te werpen en een tijd om stenen te
verzamelen,

een tijd om te omhelzen en een tijd om zich ver te houden van
omhelzen;

een tijd om te zoeken en een tijd om verloren te laten gaan,

een tijd om te bewaren en een tijd om weg te werpen;

een tijd om stuk te scheuren en een tijd om dicht te naaien,

een tijd om te zwijgen en een tijd om te spreken;

een tijd om lief te hebben en een tijd om te haten,

een tijd van oorlog en een tijd van vrede.

Koning Salomo in Prediker 3: 1-8, 400-300 v. Chr., Herziene
Statenvertaling

INHOUD

Voorwoord	9
Deel I: Toen	13
Deel II: Later	37
Deel III: Nu	61
Dankwoord	79

VOORWOORD

'Er is geen tijd – of is er niets dan tijd?'

Nu de veertig zo'n beetje in zicht komt en het feitelijk niet veel verschil meer maakt of ik mijn buik al dan niet inhoud, merk ik dat ik mezelf nogal eens betrap op mijmeren over vroeger. Vroeger, toen ik vooral zag wat er niet perfect aan me was. Toen ik twijfelde over zoveel keuzes die ik moest maken, nooit een verkeerde afslag durfde te nemen en me niet kon voorstellen dat er een dag zou komen dat ik in een joggingbroek met panterprint op mijn beige bank zou zitten – laat staan dat ik me kon voorstellen dat ik daar nog van zou genieten ook.

Dit boek gaat over tijd. Tijd is natuurlijk bijzonder relatief. Volgens Van Dale is tijd: *opeenvolging van ogenblikken*. Ik vind het prachtig. (Hoewel ogenblikken dan feitelijk weer kleine fragmentjes van tijd zijn, wat de hele cirkel dan eigenlijk alleen maar ingewikkelder maakt.) In het Grieks zijn er twee woorden voor tijd: *χρονος* en *καιρος*, oftewel *chronos* en *kairos*. *Chronos* is de lineaire tijd, de tijd die meetbaar is, de tijd waaraan we, zolang we hier leven, onderhevig zijn. *Kairos* is de tijd waarin iets bijzonders gebeurt, de tijd van het juiste moment.

Dit boek gaat over beide. De gewone tijd en de tijd waarin iets bijzonders gebeurt.

Velen hebben tijd tekort, anderen weten niet wat ze ermee moeten, sommigen hopen dat er zo snel mogelijk een betere komt – of dat de huidige juist nooit voorbijgaat. Veel mensen willen alles uit de tijd halen, anderen lummelen lekker. Soms moet je ergens tijd voor nemen, soms moet je iets juist de tijd geven.

Toen ik laatst een spreekbeurt moest houden op de universiteit waar ik zelf ook heb gestudeerd, zat ik weer in dezelfde bus waar ik vroeger altijd in zat. Lijn 12. Er hing altijd een walm van vers plastic, ongewassen studenten en zenuwzweet, afgemaakt met een zweem testosteron. Wat dat betreft was de bus niet veel veranderd. En de route ook niet. Ik herkende de gebouwen waar ik vroeger peinzend langs werd gereden. Ik dacht aan de dromen die ik had, de wilde plannen – en de brave. Aan het onwetende, onzekere meisje dat ik toen was, dat vol verlangen wachtte tot het op een dag later werd.

En daar, op dat moment in bus 12 realiseerde ik het me: warempel, het is later.

Misschien merk je het al enigszins, maar ik ben een type dat nogal kan mijmeren over tijd. Ik droom graag over later of denk terug aan vroeger. Ik krijg dan ook vaak te horen krijgt dat ik ‘meer in het nu moet leven’. Maar ik weet eigenlijk niet hoe ik dat moet doen, méér in het nu leven. Ik bedoel: ik kan niet anders dan nu leven, toch? Dat mijn gedachten vaak teruggaan naar het verleden of dromen over later, betekent toch niet meteen dat ik niet nu leef?

Salomo, de wijste mens die ooit geleefd heeft (afgezien van zijn relaties met vrouwen dan), schreef dat alles een tijd heeft. Dat helpt wel relativeren. Je hebt een tijd nodig om soms even niet zo leuk te zijn, om misschien depri te zijn of zelfs burn-out. Dat

vormt je, het maakt je tot wie je uiteindelijk zult zijn. Ik vind dat veelzeggend: niet alleen je successen of geluksmomenten maken je tot wie je bent. Juist een mislukking of een grote fout uit je verleden kan je uiteindelijk een mooier mens maken.

In dit boek wil ik je meenemen naar je verleden en met je mee dromen over later. Om uiteindelijk te kunnen en durven leven in het nu.

Liefs,
Cocky

PS: het citaat bij de opening van dit voorwoord hoorde ik voor het eerst uit de mond van mijn leraar Nederlands. Ik vond het destijds heel interessant en erudiet en ik had direct een hoge achting voor hem, omdat hij dergelijke filosofische diepgang bleek te hebben. Pas tijdens het schrijven van dit boek ontdekte ik dat het een citaat is uit een gedicht van dichteres M. Vasalis, pseudoniem van Margaretha Droogleever Fortuyn-Leenmans (1909-1998).

DEEL I

TOEN

Mijn eerste herinnering speelt zich af op een klein, groen fietsje. Het was een warme zomerdag in Zeeland. Ik had een geel pakje aan – genaaid door mijn oma; mijn zusjes hadden zo'n zelfde pakje. Ik weet nog hoe mijn vader me duwde. Het gevoel dat ik leek te zweven, dat ik me voor het allereerst echt groot voelde. En dat ik viel. Op een asfaltweg. Bloed, tranen, de geur van gesmolten asfalt – en daarna weet ik eigenlijk niet meer wat er gebeurde. Ik weet wel dat ik daar toen uiteindelijk heb leren fietsen. Het is een mooie herinnering, omrand met zonlicht en een gevoel van overwinning.

Dat wij mensen in staat zijn herinneringen te maken, is misschien wel de basis van ons bestaansrecht. Want wie ben je als je geen verleden hebt? En wie ben je als dat wat je nú doet, niets betekent voor de tijd die nog voor je ligt?

Als wij aan 'tijd' denken, denken we vooral in een vroeger, een later en een nu. 'Vroeger' is natuurlijk een relatief begrip. Toen ik mijn zoontje laatst vertelde dat ik wat ging drinken met een vriend van vroeger, vroeg hij mij of die vriend dan nog gevochten had in de oorlog. En mijn dochter heeft het over haar 'vroeger' terwijl ze nog maar acht jaar is.

We hebben allemaal een vroeger, een 'toen'. Dingen die voorbij zijn gegaan. Dingen die hebben bijgedragen aan wie we nu zijn.

Het verleden verbindt je

Ik zag ooit een documentaire over een man wiens kortetermijngeheugen beschadigd was. Hij woonde in een verzorgingshuis en elke dag kwam zijn vrouw bij hem langs. Elke keer als ze binnenkwam, omhelsde hij haar alsof hij haar voor het eerst na lange tijd weer zag. En soms omhelsde hij haar tijdens een bezoek zelfs verschillende keren, omdat hij niet meer wist dat ze al binnen was gekomen. Zijn vrouw vertelde dat ze zich een weduwe voelde. Dat is trouwens ook iets wat je partners van mensen met alzheimer vaak hoort zeggen. Ze kunnen samen geen nieuwe herinneringen creëren, waardoor het eigenlijk voelt alsof hun leven samen er niet meer is.

Het samen delen van tijd, maakt dat je je verbonden voelt met anderen.

Ik heb dat bijvoorbeeld heel sterk met mijn zussen. We delen herinneringen uit onze kindertijd, kennen dezelfde verhalen of herkennen dezelfde geuren. We delen dezelfde tijd. Dit

lijkt misschien logisch, maar het is verfrissend om daar eens bij stil te staan.

Dat je herinneringen deelt, betekent overigens niet dat je dingen ook hetzelfde hebt ervaren. Als je je boers of zussen vraagt naar hun jeugd, vertellen ze waarschijnlijk een ander verhaal dan jij. En dat is logisch. Iedereen ervaart bepaalde gebeurtenissen op zijn eigen manier en verwerkt herinneringen op zijn eigen manier.

Eigenlijk best bijzonder dat je mensen tegenkomt van wie je gaat houden of die van jou houden. Het is iets wat misschien heel vanzelfsprekend lijkt, maar als jij in een andere tijd had geleefd, had je al die mooie mensen niet gekend! Dan had je uiteraard weer andere mensen gekend en andere ervaringen gedeeld, en was dat ook bijzonder geweest, maar dit geeft wel aan dat je relaties allemaal beginnen in de tijd. Soms kan ik mij zomaar ineens verbazen over de mensen met wie ik samenleef. Over hun wijsheid, hun liefde, hun dwaasheid soms ook. Dat we samen deze tijd delen, samen herinneringen maken. Het is iets waar we eigenlijk veel te weinig bij stilstaan, want het is juist iets wat je verbindt.

De mensen om je heen

Noteer de namen van mensen die voor jou van belang zijn geweest voor het leven dat je nu leidt. Schrijf achter de namen van deze mensen waarom je het betekenisvol vindt dat zij in jouw tijd leven.

Denk bijvoorbeeld aan:

- Je baas die de potentie in jou zag en je een fantastische baan heeft gegeven.
- Je vriendin die je aanspoorde om voor jezelf te beginnen.